

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 28 kwietnia 2005 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2005 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 3 po wyrazach "w art. 206 w ust. 2" dodaje się wyrazy "w zdaniu wstępnym";
- 2) w art. 1 w pkt 3 wyrazy "w art. 207 w ust. 1 i w ust. 1a" zastępuje się wyrazami "w art. 207 w ust. 1a";
- 3) w art. 1:
 - a) dotychczasowy pkt 3 oznacza się jako pkt 4,
 - b) dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 3;
- 4) w art. 1 w pkt 5, w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy "w szczególności";
- 5) w art. 1 w pkt 8 po lit. b dodaje się lit. b¹ w brzmieniu:
"b¹) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
"3a) uzgodnienia, o których mowa w art. 48 ust. 2,";"

- 6) w art. 1 w pkt 9, w art. 24a:
 - a) w ust. 2 po wyrazach "w ust. 1," dodaje się wyrazy "oraz kryteria oceny jakości dokumentacji sporządzanej w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,"
 - b) skreśla się ust. 3;
- 7) w art. 1 w pkt 12 w zdaniu wstępnym wyrazy "pkt 1 otrzymuje brzmienie" zastępuje się wyrazami "pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie" oraz dodaje się pkt 2 w brzmieniu:
"2) może przeprowadzić rozprawę administracyjną, otwartą dla społeczeństwa; przepis art. 91 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio,";
- 8) w art. 1 w pkt 18, w ust. 2 w zdaniu wstępnym po wyrazie "dokumentu" dodaje się wyrazy ", o którym mowa w art. 40 ust. 1,";
- 9) w art. 1 w pkt 18, w ust. 2 w pkt 3 wyrazy ", a także konsultacji, o których mowa w art. 63 ust. 2, o ile prowadzone było postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko" zastępuje się wyrazami ", a w przypadku przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko – również wyników konsultacji, o których mowa w art. 63 ust. 2";
- 10) w art. 1 w pkt 19 w lit. b, w ust. 1a w zdaniu końcowym wyraz "położonego" zastępuje się wyrazem "realizowanego";
- 11) w art. 1:
 - a) w pkt 19 w lit. c, w ust. 2 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "pkt 2–9",
 - b) w pkt 20, w art. 46b w ust. 1 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "pkt 2–9",
 - c) w pkt 28, w art. 56 w ust. 9 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "pkt 2–9";
- 12) w art. 1 w pkt 19 w lit. c, w ust. 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "lub zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4a.";

- 13) w art. 1 w pkt 19 w lit. e w tiret trzecim, w pkt 2 wyrazy "decyzji o udzieleniu pozwolenia na wznowienie robót" zastępuje się wyrazami "decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych";
- 14) w art. 1 w pkt 19 w lit. e w tiret trzecim, w pkt 6 wyraz "scalania" zastępuje się wyrazem "scalenia";
- 15) w art. 1 w pkt 19 w lit. f, ust. 4a otrzymuje brzmienie:
"4a. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.";
- 16) w art. 1 w pkt 20, w art. 46a ust. 5 otrzymuje brzmienie:
"5. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.";
- 17) w art. 1 w pkt 20, w art. 46a w ust. 7 w pkt 1 w lit. a po tiret czwartym dodaje się tiret piąty w brzmieniu:
"- sztucznych zbiorników wodnych,";
- 18) w art. 1 w pkt 20, w art. 46a w ust. 7 w pkt 1 dodaje się lit. d w brzmieniu:
"d) zmiany lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, na użytek rolny,";
- 19) w art. 1 w pkt 20, w art. 46a w ust. 7 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
"2a) dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – w przypadku zmiany lasu, stanowiącego własność Skarbu Państwa, na użytek rolny,";
- 20) w art. 1 w pkt 21, w art. 48 w ust. 3 w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
"3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony.";

- 21) w art. 1 w pkt 25 w lit. a w tiret drugim, w pkt 4a wyrazy "w obrębie planowanego terenu budowy przedsięwzięcia" zastępuje się wyrazami "w obrębie terenu, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie";
- 22) w art. 1 w pkt 39 po wyrazach "w art. 86" dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b oraz dodaje się lit. a w brzmieniu:
"a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
"Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:"";
- 23) w art. 1 w pkt 50, w art. 118a w ust. 1 w pkt 2 wyraz "monitoringu" zastępuje się wyrazami "państwowego monitoringu środowiska";
- 24) w art. 1 w pkt 59, w art. 136b w ust. 2 po wyrazach "ust. 1-3" dodaje się wyrazy ", w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości w zakresie wynikającym z utworzenia strefy przemysłowej";
- 25) w art. 1 w pkt 59, w art. 136b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
"3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do szkody powstałej w związku:
1) z wydaniem rozporządzenia o utworzeniu strefy przemysłowej, którego przepisy są w istotnym zakresie niezgodne z propozycjami, o których mowa w art. 136c ust. 2 pkt 5;
2) ze zmianą rozporządzenia o utworzeniu strefy przemysłowej."";
- 26) w art. 1 w pkt 59, w art. 136c w ust. 2 w pkt 5 wyrazy "określenia przepisów" zastępuje się wyrazem "wydania";
- 27) w art. 1 w pkt 59, w art. 136d w ust. 3 w pkt 2 po wyrazie "oraz" skreśla się przecinek;
- 28) w art. 1 w pkt 74 w lit. b w tiret drugim, w pkt 10 wyrazy "takich, jak: rozruch, wyłączenia" zastępuje się wyrazami "takich jak rozruch i wyłączenia";

- 29) w art. 1 w pkt 74 w lit. b w tiret trzecim, w pkt 15 średnik zastępuje się wyrazem ", a" oraz wyrazy "wraz z proponowanym terminem" zastępuje się wyrazami "również proponowany termin";
- 30) w art. 1 w pkt 77 w lit. c w tiret drugim, w pkt 3 średnik zastępuje się wyrazem ", a" oraz wyrazy "włącznie z terminem" zastępuje się wyrazami "również termin";
- 31) w art. 1 w pkt 83 w zdaniu wstępnym po wyrazach "w art. 207 w ust. 1" dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b oraz dodaje się lit. a w brzmieniu:
"a) w zdaniu wstępnym wyrazy "Najlepsza dostępna technika powinna" zastępuje się wyrazami "Najlepsze dostępne techniki powinny",";
- 32) w art. 1 w pkt 99 w lit. b, w ust. 3 w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy "w szczególności";
- 33) w art. 1 w pkt 109, w art. 305 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdza przekroczenie warunków korzystania ze środowiska na podstawie, o której mowa w art. 299 ust. 1 pkt 2, jeżeli:
1) podmiot korzystający ze środowiska prowadzi wymagane pomiary wielkości emisji,
2) spełnione są warunki określone w art. 147a.";
- 34) w art. 1 w pkt 110, w art. 305a:
a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
"Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie prowadzi wymaganych pomiarów wielkości emisji, pomiary ciągłe nie są prowadzone przez rok kalendarzowy lub pomiary nasuwają zastrzeżenia:";
b) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli nie są spełnione warunki prowadzenia pomiarów, o których mowa w art. 147a.";

- 35) w art. 1 w pkt 110, w art. 305a skreśla się pkt 2;
- 36) w art. 1 w pkt 112 w lit. b, w ust. 2 w pkt 2 przecinek na końcu zastępuje się kropką i skreśla się pkt 3;
- 37) w art. 1 w pkt 114 w lit. b, w ust. 4 wyraz ", składu" zastępuje się wyrazami "i składu";
- 38) w art. 1 w pkt 115, w art. 315 w ust. 3 wyrazy "art. 112a pkt 2 lit. b" zastępuje się wyrazami "art. 112a pkt 2";
- 39) w art. 1 w pkt 130 w lit. d, w ust. 5 w pkt 5 skreśla się wyrazy "powołany przez wojewodę";
- 40) w art. 1 w pkt 130 w lit. d, w ust. 5 w pkt 6 wyrazy "zarząd województwa" zastępuje się wyrazami "sejmik województwa";
- 41) w art. 1 w pkt 130 w lit. e, w ust. 5a wyraz "Wojewoda" zastępuje się wyrazami "Marszałek województwa";
- 42) w art. 1 w pkt 130 w lit. f, w ust. 6 wyraz "wojewoda" zastępuje się wyrazami "sejmik województwa, z zastrzeżeniem ust. 6a";
- 43) w art. 1 w pkt 130 w lit. g, w ust. 6a wyrazy "pkt 1-4 i 7" zastępuje się wyrazami "pkt 1-4";
- 44) w art. 1 w pkt 131 w lit. b skreśla się pkt 4;
- 45) w art. 1 w pkt 131 dodaje się lit. b¹ w brzmieniu:
" b¹) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
"2a. Do ustalania wysokości i sposobu pobierania opłaty prowizyjnej z tytułu udzielania poręczeń spłaty kredytów oraz zwrotu środków, pochodzących ze źródeł zagranicznych, przeznaczonych na realizację zadań ochrony

środowiska, stosuje się odpowiednio przepisy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.",;

- 46) w art. 1 w pkt 133, w ust. 3 wyrazy "Szczegółowe zasady, organizację i tryb działania" zastępuje się wyrazami "Szczegółową organizację i tryb działania";
- 47) w art. 3 w pkt 4 w zdaniu wstępnym wyrazy "w art. 48 ust. 1" zastępuje się wyrazami "w art. 38 ust. 1";
- 48) art. 5 otrzymuje brzmienie:
"Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:
1) w art. 9 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
"5. Do ponoszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, opłat za szczególne korzystanie z wód oraz opłat za składowanie odpadów, należnych za okres do dnia 31 grudnia 2001 r. i nieuiszczonych do dnia 1 lipca 2005 r., stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60) dotyczące odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty należności, a także jej umarzania.";
2) uchyla się art. 20."";
- 49) w art. 8 w pkt 1 po lit. a dodaje się lit. a¹ w brzmieniu:
"a¹) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do projektowanych obszarów Natura 2000, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1, do czasu odmowy zatwierdzenia albo zatwierdzenia tych obszarów przez Komisję Europejską jako obszary Natura 2000 i ich wyznaczenia w trybie przepisów, o których mowa w art. 28.",;
- 50) w art. 8 w pkt 3, w art. 37 po wyrazie "wojewoda" dodaje się wyrazy ", a na obszarach morskich dyrektor właściwego urzędu morskiego,";

- 51) w art. 10 po wyrazach "ust. 4" dodaje się wyrazy "pkt 2–9";
- 52) skreśla się art. 15;
- 53) skreśla się art. 17;
- 54) w art. 18 w ust. 1 wyrazy "stosuje się przepis" zastępuje się wyrazami "stosuje się odpowiednio przepisy";
- 55) w art. 20 w ust. 1 wyrazy "przepisy dotychczasowe stosuje się na wniosek uprawnionego podmiotu" zastępuje się wyrazami "stosuje się przepisy dotychczasowe";
- 56) w art. 20 w ust. 2 wyrazy "przepisy dotychczasowe stosuje się na wniosek uprawnionego podmiotu" zastępuje się wyrazami "stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą";
- 57) w art. 26 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
"4) art. 1 pkt 64, pkt 109 w zakresie dotyczącym art. 305 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, pkt 110 w zakresie dotyczącym art. 305a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, a także pkt 119 w zakresie dotyczącym art. 340 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, które wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy."

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

W wyniku rozpatrzenia uchwalonej przez Sejm w dniu 15 kwietnia 2005 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, Senat wprowadził do niej 57 poprawek.

Poprawki nr 1–3, 8–11, 13, 14, 21–23, 26–31, 37, 38, 51 i 54 mają na celu zapewnienie wewnętrznej spójności ustawy, spójności z obowiązującym systemem prawnym i zgodności z regułami poprawnej techniki legislacyjnej, doprecyzowanie przepisów ustawy oraz zachowanie poprawnych konstrukcji redakcyjnych.

Przepisy art. 12 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym przez ustawę, stanowią, że podmioty korzystające ze środowiska oraz organy administracji są obowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw, przy czym jeżeli na podstawie ustawy wprowadzono obowiązek korzystania z metodyki referencyjnej, jest dopuszczalne stosowanie innej metodyki, pod warunkiem:

- 1) że umożliwia ona uzyskanie dokładniejszych wyników, a uzasadnieniem jej zastosowania są w szczególności zjawiska meteorologiczne, mechanizmy fizyczne i procesy chemiczne, jakim podlegają substancje lub energie – w przypadku metodyki modelowania rozprzestrzeniania substancji lub energii w środowisku;
- 2) udowodnienia pełnej równoważności uzyskiwanych wyników – w przypadku pozostałych metodyk.

Z uwagi na konieczność zachowania precyzji powołanych przepisów, a w szczególności zważywszy na fakt, iż ustawa przewiduje sankcje o charakterze finansowym z tytułu niezastosowania się do ich dyspozycji, należy postulować, aby art. 12 ust. 2 pkt 1 określał w sposób wyczerpujący zjawiska stanowiące uzasadnienie zastosowania metodyki innej niż referencyjna. Postulat ten realizuje poprawka nr 4.

W toku rozpatrywania przedmiotowej ustawy Senat uznał za stosowne wprowadzenie do niej poprawek o charakterze merytorycznym. Należą do nich:

- 1) poprawka nr 5, która zmierza do tego, aby ustawa – Prawo ochrony środowiska stanowiła *expressis verbis*, że uzgodnienia z właściwymi organami, przeprowadzane w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, mogą być udostępniane każdemu zainteresowanemu;
- 2) poprawka nr 7, której przedmiotem jest wprowadzenie unormowania, wedle którego do rozprawy administracyjnej, otwartej dla społeczeństwa, która poprzedza wydanie decyzji wymagającej udziału społeczeństwa, stosuje się art. 91 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że oprócz wezwanych stron, uczestniczących w postępowaniu, mogą być jeszcze w sprawie inne strony, nie znane organowi administracji publicznej, należy ponadto o terminie, miejscu i przedmiocie rozprawy ogłosić w drodze obwieszczeń albo w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości;
- 3) poprawka nr 12, która zmierza do ustanowienia zasady, w myśl której ilekroć w przepisach tytułu I działu VI ustawy – Prawo ochrony środowiska "Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko" jest mowa o przedsięwzięciu, rozumie się przez to zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin, wymagającą zarówno decyzji, o której mowa w art. 46 ust. 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska, jak również zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4a tego artykułu;
- 4) poprawka nr 15, której treścią jest nadanie innego brzmienia art. 46 ust. 4a ustawy – Prawo ochrony środowiska; zdaniem Izby przepis ten powinien stanowić, iż wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 5) poprawka nr 16, której celem jest ustanowienie regulacji, w myśl której jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, stanowiący że strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i

innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, jeżeli przepis szczególny tak stanowi, przy czym w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia;

- 6) poprawki nr 17–19 określające właściwość organów wydających decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 7) poprawka nr 20, która zmierza do tego, aby organ występujący o uzgodnienie, przeprowadzane w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, był obowiązany do przedłożenia wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony;
- 8) poprawki nr 40–42 zmierzające do tego, aby:
 - a) podmiotem powołującym i odwołującym członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej był sejmik województwa, nie zaś wojewoda, z zastrzeżeniem przepisu, w myśl którego wojewoda odwołuje tych członków, którzy przestali pełnić określone funkcje, umożliwiające powołanie w skład rady,
 - b) podmiotem, który desygnuje do rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej przedstawicieli samorządu gospodarczego był sejmik województwa, nie zaś zarząd województwa,
 - c) podmiotem, który ogłasza, w prasie o zasięgu regionalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, rozpoczęcie procedury zgłaszania kandydatów na przedstawiciela organizacji ekologicznych w radzie nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej był marszałek województwa, nie zaś wojewoda;
- 9) poprawka nr 43, której istotą jest rezygnacja z zasady, w myśl której w przypadku, gdy przewodniczący rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wyznaczony przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród pracowników Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska przestanie być pracownikiem odpowiednio jednego z tych podmiotów, zostaje on odwołany z rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej;

- 10) poprawka nr 49, która zmierza do wprowadzenia takiej zmiany w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, aby przepis ten stanowił, że ust. 1 tego artykułu stosuje się odpowiednio do projektowanych obszarów Natura 2000, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy, do czasu odmowy zatwierdzenia albo zatwierdzenia tych obszarów przez Komisję Europejską jako obszary Natura 2000 i ich wyznaczenia;
- 11) poprawka nr 50, której przedmiotem jest wprowadzenie takiej zmiany w art. 37 ustawy o ochronie przyrody, aby przepis ten stanowił, że na obszarach morskich właściwym organem do podejmowania czynności, o których mowa w tym przepisie, jest dyrektor właściwego urzędu morskiego.

Uwaga Izby w toku rozpatrywania przedmiotowej ustawy koncentrowała się przede wszystkim na tych przepisach, które budziły zasadnicze zastrzeżenia co do zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Zastrzeżenia te dotyczyły pięciu zagadnień.

Po pierwsze, wątpliwości co do zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego budził art. 136b ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym przez ustawę. Przepis ten stanowi, że w przypadku udzielenia pisemnej zgody przez władającego powierzchnią ziemi na objęcie nieruchomości granicami strefy przemysłowej, zgoda ta wyłącza roszczenia o odszkodowanie lub o wykup nieruchomości, o których mowa w art. 129 ust. 1-3. Zgoda ta ma być udzielana przed wydaniem przez wojewodę rozporządzenia w sprawie utworzenia strefy przemysłowej, a przecież okoliczności stanowiące podstawę roszczeń odszkodowawczych mogą ujawnić się w szczególności po wydaniu tego rozporządzenia (jego treść nie będzie znana władającemu powierzchnią ziemi w dniu udzielenia zgody) lub po jego każdorazowej zmianie. Rozważając omawiany przepis Senat uznał, iż może on być literalnie interpretowany jako wyłączający odszkodowanie nawet w przypadku, gdy działania faktyczne i prawne organów administracji podejmowane w związku z utworzeniem strefy przemysłowej są niezgodne z prawem (np. w przypadku niezgodności rozporządzenia wojewody z aktami prawnymi wyższego rzędu). Tymczasem zgodnie z art. 77 Konstytucji RP każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej (ust. 1), a ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw (ust. 2). Określenie "niezgodne z prawem działanie" odnosi się do wszelkich

decyzji władz publicznych podejmowanych w jakimkolwiek trybie, w tym decyzji administracyjnych, a także działań faktycznych. W związku z tym Senat uchwalił poprawki nr 24 i 25. Pierwsza z nich precyzuje, że pisemna zgoda na objęcie nieruchomości granicami strefy przemysłowej wyrażona przez władającego powierzchnią ziemi wyłącza roszczenia o odszkodowanie lub o wykup nieruchomości, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy – Prawo ochrony środowiska, jedynie w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości w zakresie wynikającym z utworzenia strefy przemysłowej. Z kolei poprawka nr 25 przewiduje możliwość dochodzenia takich roszczeń w przypadku szkody powstałej w związku z wydaniem rozporządzenia o utworzeniu strefy przemysłowej, którego przepisy są w istotnym zakresie niezgodne z propozycjami władającego powierzchnią ziemi dotyczącymi jej funkcjonowania, lub w związku ze zmianą rozporządzenia o utworzeniu strefy przemysłowej.

Po drugie, w związku z tym, iż na gruncie art. 92 ust. 1 Konstytucji wytyczne dotyczące treści rozporządzenia powinny być sformułowane w sposób wyczerpujący w stosunku do zakresu spraw przekazanych do uregulowania w tym rozporządzeniu, zasadne jest skreślenie wyrazów "w szczególności", użytych w art. 286 ust. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym przez ustawę (poprawka nr 32).

Po trzecie, w myśl art. 305a pkt 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym przez ustawę, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie prowadzi wymaganych pomiarów wielkości emisji, pomiary ciągłe nie są prowadzone przez rok kalendarzowy, pomiary nasuwają zastrzeżenia lub nie są spełnione warunki prowadzenia pomiarów, o których mowa w art. 147a, przyjmuje się, że warunki korzystania ze środowiska określone w pozwoleniu, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 3, dla każdego z pomiarów, o których mowa w zdaniu wstępnym, zostały przekroczone:

- 1) o 80% – w przypadku składu ścieków;
- 2) o 10% – w przypadku procentowej redukcji stężeń substancji w oczyszczanych ściekach;
- 3) w stopniu powodującym zastosowanie maksymalnej stawki kary – w przypadku stanu ścieków;
- 4) o 10% – w przypadku ilości odprowadzanych ścieków.

Senat uznał, że tak skonstruowany przepis budzi zasadnicze zastrzeżenia natury konstytucyjnej – jego konstrukcja opiera się na założeniu, że warunki korzystania ze środowiska określone w pozwoleniu wodnoprawnym na wprowadzanie ścieków do wód lub

do ziemi dla każdego z pomiarów zostały przekroczone w zakresie określonym w ustawie, bez względu na określony stan faktyczny. Dla przykładu należy podnieść, że na gruncie art. 305a pkt 2 lit. a dotyczącego składu ścieków, w stosunku do podmiotu, który przekroczył dla danego pomiaru warunki korzystania ze środowiska o 5%, będzie istniało domniemanie, że przekroczył on te warunki o 80%. Tak więc powołany przepis *de facto* "przerzuca" na podmiot, który otrzymał pozwolenie, ciężar przeprowadzenia dowodu w zakresie przekroczenia warunków korzystania ze środowiska, zwalniając od tego organ nakładający stosowne sankcje. Wyrażone powyżej wątpliwości odnoszą się również do treści art. 15 ustawy, który wprowadza w tym zakresie rozwiązania szczególne w odniesieniu do 2005 i 2006 r. (jego treść pozostaje w sprzeczności z przepisem końcowym ustawy przez to, że w art. 15 następuje odesłanie do art. 147a w zakresie dotyczącym 2005 i 2006 r., który na mocy art. 26 pkt 4 ma wejść w życie po upływie 2 lat od wejścia w życie ustawy). Mając to na uwadze Senat uchwalił poprawki nr 35 i 52.

Po czwarte, ustawa dodała do katalogu zadań Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ustalenie zasad udzielania poręczeń spłaty kredytów oraz zwrotu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej (art. 414 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska). Senat stanął na stanowisku, że akt podustawowy i na dodatek niebędący źródłem prawa powszechnie obowiązującego nie może regulować "zasad" w odniesieniu do jakiegokolwiek materii. Izba uznała, że skreślając powołany przepis (poprawka nr 44) celowe jest ustanowienie zasady, zgodnie z którą do ustalania wysokości i sposobu pobierania opłaty prowizyjnej z tytułu udzielania poręczeń spłaty kredytów oraz zwrotu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska, stosuje się odpowiednio przepisy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (poprawka nr 45). Jednocześnie, kierując się wskazanym wyżej motywem, Senat uchwalił poprawkę nr 46.

Po piąte, w trakcie senackiego postępowania legislacyjnego wnikliwie rozpatrzono art. 17 ustawy, zgodnie z którym do ponoszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, opłat za szczególne korzystanie z wód oraz opłat za składowanie odpadów, należnych za okres do dnia 1 stycznia 2002 r. i nieuiszczonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa (ust. 1), przy czym wniosek o odroczenie, rozłożenie na raty zapłaty lub umorzenie należności należy złożyć w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie

niniejszej ustawy (ust. 2). Przepis ten należy skonfrontować z art. 9 ust. 1 ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, wedle którego za korzystanie ze środowiska, które miało miejsce w okresie do dnia 31 grudnia 2001 r., w sprawach opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, opłat za szczególne korzystanie z wód oraz opłat za składowanie odpadów oraz w sprawach administracyjnych kar pieniężnych stosuje się przepisy dotychczasowe. Senat uznał, że powołane przepisy mogą rodzić wątpliwości co do zakazu działania prawa wstecz, przy czym konsekwencją ich wejścia w życie byłoby istnienie w systemie prawnym dwóch sprzecznych norm. Mając to na uwadze skreślił art. 17 (poprawka nr 53), dodając do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw przepis, zgodnie z którym do ponoszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, opłat za szczególne korzystanie z wód oraz opłat za składowanie odpadów, należnych za okres do dnia 31 grudnia 2001 r. i nieuiszczonych do dnia 1 lipca 2005 r., stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczące odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty należności, a także jej umarzania (poprawka nr 48).

Omawiając pozostałe poprawki należy nadmienić, że

- 1) poprawka nr 6 zmierza do tego, aby zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska został określony w jednej jednostce redakcyjnej;
- 2) poprawki 33, 34 i 57 zmierzają do wprowadzenia takich zmian w układzie przepisów art. 305 ust. 1 i art. 305a ustawy – Prawo ochrony środowiska, aby było możliwe odpowiednie przeredagowanie przepisu końcowego w celu zapewnienia konsekwencji legislacyjnych wejścia w życie art. 1 pkt 64 ustawy po upływie 2 lat od dnia jej wejścia w życie;
- 3) poprawka nr 36 zmierza do rezygnacji ze zbędnego, zdaniem Senatu, upoważnienia Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu postępowania w sytuacji, gdy określone przekroczenie dotyczy dwóch lub więcej warunków pozwolenia;
- 4) poprawka nr 39 zmierza do likwidacji błędu legislacyjnego, polegającego na określeniu w niewłaściwej jednostce redakcyjnej podmiotu powołującego członka rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, przy jednoczesnym określeniu tego podmiotu w innej jednostce redakcyjnej;

- 5) poprawka nr 47 zmierza do likwidacji wprowadzenia zmiany w niewłaściwym przepisie ustawy – Prawo budowlane;
- 6) poprawka nr 55 zmierza do takiej modyfikacji art. 20 ust. 1 ustawy, aby do postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wszczętych, a niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, były stosowane przepisy dotychczasowe. Z kolei poprawka nr 56 zmierza do takiej modyfikacji art. 20 ust. 2, aby do postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dróg krajowych, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały wydane decyzje o ustaleniu lokalizacji drogi, a nie zostały wydane pozwolenia na budowę drogi, były stosowane przepisy w brzmieniu nadanym ustawą. Zdaniem Senatu użyte w powołanych przepisach sformułowanie "przepisy dotychczasowe stosuje się na wniosek uprawnionego podmiotu" będzie rodzić praktyczne komplikacje prawne, przy czym zgodnie z utrwalonymi regułami poprawnej legislacji rozstrzygnięcie w tym zakresie należy wyłącznie do prawodawcy.